

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Főelölős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Az ujvidéki kongresszus

A megszállott területek zsidósága kongresszust tartott Ujvidéken s kimondotta, hogy a zsidó sem nem magyar, sem nem tót, sem nem német, hanem egyedül és **kizárólag zsidó** és „söpredék ember akkor, ha akár a németek, akár a magyarok soraiban bujkál!” Ezt a határozatot megfejtette a kongresszus azzal, hogy a zsidó nem vallástelekezet, hanem **különálló nemzet**, amelynek saját speciális nemzeti céljai és törekvései vannak.

Az ujvidéki kongresszus állásfoglalása nem ér meglepetésszerűen bennünket. A zsidóság háborús szereplése, a forradalom és kommunizmus rombolásaiban való részvétele Ujvidék nélkül is kétségtelenné tették előttünk a nemzethez való igazi viszonyát. Amíg gondosan és tervszerűen titkolt nemzeti törekvéseit nem fenyegette veszély Magyarországon, amíg a magyar nemzeti öntudat nem eszmélt rá megcsufolására és kijátszására, amíg a zsidóság érezte a magyar ökök súlyát és erejét, — addig magyar volt, illetve magyarnak mondotta magát. Mihelyt azonban a terjeszkedés elé akadályokat gördített a nemzet felébredt lelkiismerete, mihelyt a magyar ökök erőteljesen hanyatlott le az elrablott területeken, a zsidóság azonnal levetette álarcát és nyílt sisakkal lépett ki az élet küzdő porondjára.

Az ujvidéki kongresszus nem jelent új irányjelölést a hazai zsidóság számára, nem jelent új vágyat, új célt és új törekvést a magyarországi zsidó faj életében, — csak a taktikai okokból eddig elhallgatott, vagy elleplezett külön nemzeti ideálok érdekében való nyíltabb és így becsülete-sebb sikralépést. Mi csak örülhetünk az ujvidéki határozatnak. Örülhetünk azért, mert a „fehérterror” alatt nyögő, „elnémított” zsidóság igazi önarképét szemlélhetjük benne, mint jól fenszorosított világos tükörben. Hogy a leghitványabb ellenség rabigája alatt görnyedező erdélyi és felvidéki magyarság erőben és számban nagyon sokat veszített a zsidók hazáru-lása folytán, hogy a külön nemzetiség joga a magyarság révén is megillette volna a zsidóságot. — az már csak egy-egy jelentős adalék a zsidókérdés kiálló aktualitásához. De nem a lényeg maga. A lényeg az, hogy az elszakított területen élő zsidóság elérkezettnek látta az időt arra, hogy szakítson eddigi taktikájával és nyílt politikát folytatva, meghazudtolja esonka-magyarországi fajtestvéreinek magyar ér-zést fitogtató hivatalos nyilatkozatait.

A zsidó nem magyar, a zsidó — zsidó és mint ilyen a magyartól elütő, külön nemzetiség.

Ezért követeljük mi és velünk együtt minden józan gondolkozású magyar

ember a zsidókérdés sürgős és mielőbbi megoldását. Nem pogromot, nem „üsd a zsidót” akarunk, hanem a nemzetiségi elv alapján való igazságos és becsületes megoldást.

Ez elől nem térhet ki sem a kormány, sem a nemzetgyűlés, mert elvesz-

tené lába alól a keresztyén gondolat erkölcsi talaját.

Az édes Üdvözítő kimondhatatlan gyötrelmeinek és szenvedéseinek Nagypéntekjén a meggyötört és meggyalázott haza nevében kívánhatunk-e ennél keresztyénibbet és nagyobbat!

Olasz államférfi Magyarországról

Több ízben volt miniszterelnöke Olaszországnak Nitti, aki ma is tekintélyes szerepet visz Itália politikai szerepében. A napokban Olaszország egyik legtekintélyesebb lapjában, a milánói *Secolo* ban vezércikk keretében foglalkozik Magyarország mai sivar helyzetével és azzal a viszonyal, mely minket az olaszokkal már oly hosszú ideje egybefűz. Jól esik a gyűlölködés tenger áradatában nagyritkán a megértésnek és rokonszenvnek a hangját hallani és a közeledésnek jeleit tapasztalnunk. A cikk, mely nemcsak tárgyánál fogva érdekel bennünket, hanem szerzőjének nagy sulya miatt is, többek között a következőket mondja:

Beszéljünk arról a nemzetről, amellyel senki sem törődik, ha csak nem azért, hogy gyűlöletet szítson ellene — a magyarról. **Szegény nagy nemzet, amely a civilizáció és kereszténység megmenője volt.**

A háború alatt Magyarország volt Itália legvittebb ellensége. Az európai politika bonyodalmai okozták, hogy a magyar és olasz, akik más időkben együtt küzdöttek a szabadságért, most egymás vérént ontsák. Az olasz nép mindenkinél jobban szerette a magyart, mikor barátok voltak és megbecsülte benne a vitéz ellenfelet is.

De egy ember sincs Itáliában, aki mind az után, ami történt, Magyarországot ellenséges nemzetnek tartaná. Magyarország az eltévelyedés után újra be fogja tölteni nemes történelmi szerepét és mi barátok leszünk.

Mi szívből kívánjuk, hogy a Habsburg uralom alól feloldott Magyarország barátunk legyen.

Szegény nagy ország! Amikor még nem pusztított Európaszerte a gyűlölet vihara és a legelőrehaladottabb nemzetek kapzsi mohósága, **Magyarország a hősiesség mintaképe volt.** Garibaldi tiszteletteljes szeretettel beszélt róla és Michelet őszintén fájta, hogy nem írhatja meg hosszasan Magyarország történetét.

A hős, aki becsületéért küzdött és elbukott, furecsán érezheti magát egy uzsorás társaságban, amely lehetetlen feltételeknek lehetetlen eszközökkel akar érvényt szerezni.

— Néhány számból megláthatjuk, hogy mivé tették Magyarországot a háború után. Magyarország a háború előtt körülbelül olyan területet foglalt el, mint Itália; 282,870 négyzetkilométert, amelyen 18.264,533 lélek élt. Az ugynevezett trianoni békeszerződés a területet 91,114 és a lakosok számát 7.481,954-re redukálta, tehát a háború előttinek 32,2, illetve 41 százalékára. Nemcsak, hogy az etnikailag nem magyarokat elvágták az országtól, hanem **minden ok nélkül 1.084.447 szinmagyart Csehországhoz, 447.597-et Jugoszláviához és 1 millió 704.851-et Romániához kényszerítettek.** Más csoportokat is elszakítottak minden ok nélkül.

Az összes hadviselő államok közül talán **Magyarország veszítette el a legtöbb embert; a Habsburg monarchia tisztában volt azzal, hogy számíthat az értékes magyar elemre és minden**

veszélyes pozícióban a magyarokat gyilkoltatták halomra. Így történt az, hogy a kis nemzet 800,000 halottat, számtalan sebesültet és rokkantat veszített. Az elvesztett területekkel Magyarország **bányáinak** kétharmada veszett oda. **A vasérctermelés a réginek csak 19 százaléka, a feketeszéné 14, a barnaszéné 70 percentje a réginek.** A 2029 **gyárból** csak 1241 maradt magyar területen és a nagyszerű **vasuti anyag** több mint három ötöde került idegen kézre. Ugyanekkor Magyarország elvesztette **állatállományának és termőföldjének legnagyobb részét.** Miután hiányoznak az összes előfeltételek, amelyek az ország jövőjét biztosítják, **hiányoznak egy türhető egzisztencia feltételei is.**

A gyermekhalandóság és a tüdővész borzasztó mérveket űlt Budapesten, a háború után a halálozások száma felülmúlja a születéseket. Az angolkóros és tüdővész gyermekek száma meghaladja a 280,000-et. Azt mondhatjuk, hogy az utóbbi években született gyermekek a tehiány és nélkülözések következtében mind tuberkulózis áldozatai lesznek.

Az élet nehézségei leküzdhetetlenek. Az árak felsorolása következik teljes hűséggel és pontossággal.

Ez Magyarország helyzete, azé az országé, amely mindent elvesztett és a nélkülözések meg az éhség kínjait szenvedti.

— Ebben a helyzetben kell az új nemzetközi jog értelmében, Magyarországnak nemcsak önmagáról gondoskodnia, hanem ellenségeinek is fizetni. A jóvátétel megkezdődött és Magyarországnak eleget kell tenni a kötelezettségeknek.

— A magyar képviselők gyászruhában és könnyes szemmel fogadták el a trianoni szerződést. Az ülés végén pedig állva énekelték el a nemzeti Himnuszt: a régi hősi lélek kelt új életre bennük.

— **De nemsokára egész Európa sirva fogja belátni tévedéseit és meggyőződhet arról, hogy nincs más mentség, mint visszatérni az emberiség és igazságosság elveihez,** amelyeket az entente ünnepélyesen proklamált, mikor a háború alatt bajban volt és ünnepélyesen ellejtett a háború végén.

Nem sok reményünk van rá, hogy a felszólalásnak rövidesen kedvező hatását érezhessük, de mégis hálással fogadhatjuk a tárgyalagos foglalkozást, mint első fecskéjét a tavasz-nak, mely késhetik, de végkép el nem maradhat.

Az angolok ratifikálják a trianoni békét

London, márc. 24. (Reuter-ügy. jel.) Az alsó-ház első olvasásában megkezdte a trianoni békeszerződés ratifikálásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Feloszlik az olasz parlament

Róma, márc. 24. N. St. t. j.) Április 3-án feloszlatják a kamarát. Az új képviseléválasztások május 15-ikén lesznek.

Mozgolódnak a vörösek Németországban

Berlin, márc. 24. Tegnap Németországban kommunista mozgalom tört ki. A mozgalom miatt a német államok minisztertanácsai ma délután ülést tartanak, amelyen a helyzetről és a szükséges intézkedések megtételéről fognak tanácskozni.

A „Rothe Fahne” és a „Volkszeitung” felszólította a munkásságot a burzsoázia elleni küzdelemre. A kormány a legerélyesebb intézkedéseket tette meg. A mozgalomnak legkisebb hatása Bajorországban van.

Az eltévelyedett rendőrfogalmazó Romániából is szöknie kell

A Debrecenben tomboló bolsevik uralomnak egyik jellegzetes és közismert alakja volt dr Varga Endre rendőrfogalmazó, aki teljesen a proletárdiktatura szolgálatába szegődött s intézkedésével méltán kihívta maga iránt a polgári társadalom ellenszenvét. Mikor az oláhok bevonultak Debrecenbe, s megkezdtek az itteni kommunisták összefogódását Varga Endrét is elfogták s Brassóba internálták. Varga valószínűleg nem érezte jól magát a fogságban, vagy sokkal messzebbmenő céljai voltak, — nem lehet tudni, — de tény az, hogy addig hízelt és dörzsölődött az oláhoknak, míg azok elfogadták felajánlott szolgálatait. Varga letette a hűségkücsköt is s oly sikerrel üldözte a magyarokat, hogy az oláhok érdemeinek jutalmazására kinevezték Kolozsvárra rendőrkapitánynak, ahol a bűnügyi osztály élére került.

Azonban Varga itt sem tagadta meg önmagát.

Több gyanús eseményt követett el, zsarolt, csalt Körülbelül egy fél millió lelt harcsolt össze. A károsultak fejjelentették Vargát az oláhoknál s ő, mikor látta, hogy mind több és több fejjelentés érkezik be ellene, Kolozsvárról ismeretlen helyre szökött.

A románok a szökés után értesítették a magyar határszéli kirendeltségeket Varga viselt dolgairól és szökéséről s kérték, ha ne-

Berlin, márc. 24. A kormány tagjai a késő esti órákig tanácskoztak s úgy határoztak, hogy egyelőre nem rendelik el az ostromállapotot. A szociáldemokrata szakszervezetek állást foglaltak a kommunista mozgalom ellen.

Hamburg, márc. 24. Itt a kommunista mozgalom letört. A vörös zászlókat leszedték. A kormány csapatok összeütözték a vörösökkel, aminek 30 halott és 50 sebesült áldozata lett.

talán Magyarország felé szökne Varga, tartóztassák le. A kötegyáni kirendeltség Varga körözéséről értesítette a debreceni államrendőrséget is. Több mint valószínű, hogy a megtévelyedett rendőrfogalmazó nem Magyarországra szökött, ahol viselt dolgait jól ismerik, hanem inkább Jugoszlávia felé.

Az erdélyi püspökök hűségesküje

Bukarest március 24. (N. St. t. j.) Gróf Majláth Gusztáv és Glatfelder Gyula róm. kath. és Teutsch Frigyes evangélikus püspökök tegnap letették a hűségkücsköt Ferdinánd román királynak. A szertartás nagy ünnepek középette ment végbe, amelynek végeztével udvari ebéd volt a püspökök tiszteletére. Nagy Károly református püspök nem tette le a hűségkücsköt. A felszólításra azt válaszolta, hogy ő csak az egyházmegyei közgyűlés engedélyével teheti le azt. Goga Oktavián maga elé rendelte Nagy Károly püspököt, ő azonban nem ment el, hanem Ravasz László lelkészt és Kolozsvári Endre gondnokot küldte el Bukarestbe maga helyett. Goga Oktavián kijelentette, hogy okvetlen le kell tennie Nagy Károly püspöknek a hűségkücsköt. Erdélyben nagy érdeklődéssel néznek a fejlemények elé.

A cseh kapzsiság

Páris, március 24. (N. St. t. j.) A jóvátételi bizottság visszautasította Cseh-Szlovákiának Németország ellen támasztott 4 milliárd arany frank hadikárpótlásra vonatkozó igényét.

A közkórház lehetetlen helyzete

Ki fizeti a kórházi alkalmazottakat?

Még a múlt év derekán rámutattunk arra a furcsa és lehetetlen helyzetre, amelybe a város egyik legnagyobb fontosságú egészségügyi intézménye, a városi közkórház került. — Ismeretes, hogy a város annak idején felajánlotta a közkórházat átvenni. A megállapodás értelmében a közkórház költségeit az állam viseli, de az alkalmazottak megtartása, vagy elbocsátása ügyében csak akkor fog határozni ha az intézetet véglegesen átveszi.

Igy jutott a közkórház abba a lehetetlen helyzetbe, hogy személyzete se kinn, se benn nincsen, mert nem tagja, hogy átveszi-e az állam, vagy a város nyakán marad? Kétség és bizonytalanság az, ami a közkórházi alkalmazottak mai helyzetét jellemzi.

Már pedig ennek az állapotnak egy percig sem volna szabad felelősen olyan intézménnyel, amelynek működése elsősorban személyzetének lelkiismeretén múlik.

Ha a közkórház alkalmazottai a hatóságok szűköklésége vagy a bürokrata copf folytán nem végeznek munkájukat jó kedvvel és megfelelő ügybuzgósággal, akkor a város és az ideutalt vidék közegészségügye könnyen juthat a legborzalmasabb katasztrófába. Emberi életek léte vagy nemléte fordul meg ezen a kérdésen.

A közkórház agilis igazgatója, Fráter Imre dr régóta sürgeti ennek a lehetetlen és a közérdek szempontjából fölülte veszedelmes helyzetnek a megszüntetését Hasztalanul. A debreceni egyetem hatóvi vajudás után is még mindig ott van, hogy gondolni sem lehet voltaképeni kulturmunkájának igazi megkezdésére.

Az orvosi fakultás még mindig az emberi fantáziák csalóka ábrándképe... A város természetesen nem gondoskodik többé a kórház szükségletéről, de nem is teheti már meg. Hisz nincsen beleszólási joga a közkórház ügyeibe. Ilyképen a kórház jogilag az államé, de az alkalmazottak hovatartozása még mindig nincsen elintézve. Az állam is húzódozik tőlük, a város is. Az eredmény pedig az, hogy a két vitatkozó között a harmadik, a szerencsétlen beteg jajgat...

Dr Fráter Imre igazgató főorvos a városi tanács tegnapi ülésén a tanácsurak emberi érzésére és humánus gondolkodására appellált és kérte a városi tisztviselők legutóbbi fizetésrendezésének a közkórházi alkalmazottakra való kiterjesztését.

— Hihetetlen állapotban van a közkórház, — mondotta az igazgató. Az alkalmazottak elégedetlenek, a reparatúrák elkerülhetetlenek. Hogy mily óriási erőfeszítéssel tud a vezetőség dolgozni, azt csak én tudom, meg a kórházi gondnok...

Mindössze 161,164 korona kiutalását kérem az alkalmazottak részére...

Ha tek. tanács nem teljesíti a kérelmet, a közkórház munkáját nem vállalom az ódiomot...

A tanács dr Tóth Emil tanácsnok és dr Vargha Elemér tb. főjegyző javaslatára az alkalmazottakat teljes mértékben kielégítő határozatot hozott és felterjesztést intézett a kultuszminiszterhez a 161,104 korona kiutalása iránt.

NAPI HIREK

Apát keres

a hadiárva gyámolítására alakult országos szövetség azoknak a szerencsétlen gyermekeknek akikről a világháború fergetege örökre elrabolta a szerető édes apai szívet. Az elhagyatottság züllesztő örvényéből akarja kiragadni ezeket a korán életbe dobott emberi cseméket, hogy a bűnözés és börtön helyett a munka és becsület számára mentse meg őket. A gyöngye gyermekkarokból erős, acélos izmokat akar nevelni, amelyek majdan részt tudjanak venni a nemzet feliamadásának hatalmas munkájában... Önként jelentkező új apát keres a gyámolító szövetség minden hadiárva számára, aki anyagi kötelezettség nélkül, meleg szívvel érző lélekkel vigyáz majd az árva kis magyar testi fejlődésére és szellemi gyarapodására. Hogy egykor áldozatrakész, becsületes, hű fia legyen hazájának és tisztelni tudja majdan édes apja áldott emlékét. S ha meszólal a harci kürt Kárpátoktól Adridig „sas nemzete sasok” álljanak a háromszínű szent lobogó alá, hogy megtszítsák Árpád apánk örökségét a hitvány ellenségtől... A keresztény magyarság bi onyára megéri és átéri a hadiárva gyámolító szövetség hívó szavát, s nem késlekedik szolgálni a haza nagy érdekeit. Oh, hisz hány házasságot fosztott meg a sors a fejlődő élet édes tavaszától, hány házaspár nélkülözi az ártatlan gyermek gogyogását és derűt adó naív örömet, boldogságot?...

Husvétii Istentiszteletek

A ref. templomokban: I. nap. Nagyttemplomban délelőtt 10 órakor predikál Dr Baltazar Dezső püspök, ágendázik Varga Ferenc s. lelkész, délután 5 órakor Gábor András segédlelkész. Kistemplomban délelőtt 10 órakor predikál Könyves Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Szele György lelkész, délután 2 órakor p. eukál Konrad Zoltán segédlelkész, Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor predikál Nagy István vavástanító lelkész, ágendázik Mezei Béla segédlelkész, délután 5 órakor predikál Uray Sándor lelkész, Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor predikál Dr Révész Imre lelkész, ágendázik Kiss Andor segédlelkész délután 2 órakor predikál Varga Ferenc segédlelkész. Ispótyi templomban délelőtt 10 órakor predikál Boér Károly vallástanár, ágendázik Gábor Andor s. lelkész, délután 2 órakor predikál Kis Andor segédlelkész, Homokkerti imaházban 10 órakor predikál és urvacsorát oszt: Kovács János vallástanító lelkész, délután 2 órakor predikál Kalmár Dániel segédlelkész.

Szegényházban délelőtt 10 órakor predikál és urvacsorát oszt Konrad Zoltán h. lelkész.

Pallagi gazdasági akadémiában d. e. 10 órakor predikál és urvacsorát oszt Uray Sándor lelkész.

Nyulási barakban (Szalvator kórház mellett) a menekülteknek Istentiszteletet tart délután fél 3 órakor és urvacsorát oszt Mezei Béla segédlelkész.

Husvét második napján: Nagyttemplomban délelőtt 10 órakor predikál Konrad Zoltán h. lelkész délután 5 órakor predikál Kiss Andor segédlelkész, Kistemplomban: délelőtt 9 órakor predikál Gábor Andor segédlelkész, délután 2 órakor predikál Kalmár Dániel segédlelkész, Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor predikál Csüri István segédlelkész, délután 5 órakor predikál Uray Sándor lelkész, Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor predikál Mezei Béla segédlelkész, délután 2 órakor predikál Konrad Zoltán h. lelkész, Ispótyi templomban délután 10 órakor predikál Kalmár Dániel segédlelkész, délután 2 órakor predikál Gábor Andor segédlelkész, Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor predikál Kiss Andor segédlelkész, délután 2 órakor predikál Varga Ferenc segédlelkész.

Augusztia szanatóriumban délelőtt 11 órakor predikál és urvacsorát oszt Uray Sándor lelkész.

Vasárnapi iskolák a szokott helyen és időben.

A róm. kath. templomban holnap, Szombat este 6 órakor ünnepélyes feltámaszás és körmenet a Szent-Anna utcán. Felkérjük a jelenlévőket, hogy a templomrendezők utasításához alkalmazkodjanak. Holnapután husvét vasárnapján fél 7 órakor s. mise, amely után az ételek megáldása. 7. háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes misék. Fél 10 órakor nagy mise, utána sz. beszéd, D. u. 3 órakor vecsernye, utána sz. olvasó 4 órakor szentbeszéd. Husvéthétfőn ünnepi rend.

Az ág. hitv. ev. temetőben (Miklós-utca 3.) Nagypénteken délelőtt 10 órakor az ünnepi istentiszteletet — urvacSORA osztással egybekötött — oltári szolgálatát Jacobi R. Viktor h. lelkész a szószéki szolgálatot pedig Materny Lajos, főesperes lelkész végzi. Délután 5 órakor — ugyancsak urvacSORA osztással egybekötött — német nyelvi istentiszteletet tart Jacobi R. Viktor, h. lelkész.

Husvét első napján délelőtt 10 órakor az — urvacSORA osztással kapcsolatos — ünnepi főistentiszteletet Jacobi R. Viktor h. lelkész végzi, Délután 4 órakor rendes istentisztelet lesz, amikor az oltári szolgálatot Tóth Szöllös Mihály, hitoktató segédlelkész, a szószéki szolgálatot pedig Jacobi R. Viktor, h. lelkész végzi.

Ünnep másodnapján délelőtt 10 órakor a főistentiszteletet Tóth Szöllös Mihály, hitoktató segédlelkész végzi és délután 3 órakor imádkozik.

— A közbeeső nagypénteki ünnep miatt lapunk legközelebbi száma 27-én, húsvét vasárnapján reggel jelenik meg

— **Istentiszteletek a tanyán.** A Gazdasági Egyesület által kezdeményezett tanyai istentiszteletek a megvalósulás stádiumába jutottak. Húsvét két ünnepén az egész külsőségen istentiszteleteket tartanak.

Nagypénteken délelőtt az **Elepen** az iskolánál prédikál Nagy István vallásnád, népszerű gazdasági előadást tart **Wolszky Győző** tanár.

Húsvét vasárnapján: **Hegyesen Márton** Sándor ref. lelkész, **Ebesen Erdős Károly** lelkész, **Pacon** a Megyeritanyán **Erdel Sándor** prédikál.

Húsvét hétfőjén délelőtt a **Macson** dr. **Baltazár Dezső** püspök, **Bánkon Uray** Sándor lelkész, **Halápon Revész** Imre lelkész prédikál.

Mindkét nap urvacora kiszolgáltatás is lesz.

— **Hegedüs pénzügyminiszter a kormányzóknál.** A kormányzó ma kihallgatáson fogadta **Hegedüs Loránt** pénzügyminisztert, aki ismertette a megoldandó pénzügyi kérdéseket. A kormányzó megelégedését fejezte ki a pénzügyminiszternek. **Hegedüs Loránt** szombaton utazik Bécsbe, hogy az osztrák-magyar bankkal tárgyaljon.

— **Praznovszky visszautazott.** **Praznovs** Iyván párisi meghatalmazott követünk Bécsen át visszautazott Párisba.

— **Világítás az ünnepek alatt.** A világiatási vállalat közlése szerint Nagyszombaton és Húsvét mind két napján éjjel után 2 óráig lesz villamos áram szolgáltatás.

— **Az Ébredő Magyarok Egyesületének országos közlekedésügyi szervezete** folyó évi április hó 9-én a Bika szálloda dísztermében fővárosi művészek közreműködésével nagyszabású hangversenyt fog rendezni. Ertesülésünk szerint a hangversenyen Budapestről **Némethy Ella** és **Pilinszky Zsigmond** az operaház művészei, **Karácsonyi István** zongoraművész az operaház karnagya, **Ghécsy Barnabás** hegedűművész, dr. **Kiss Menyhért** író a Potófi társaság tagja és **Bárdossy Gyula** az Éme főtáskára valamint a helybeli műkedvelő gárda legjelesebb tagjai fognak szerepelni. — A műsor összeállításán most dolgozik a rendezőség.

— **Meglopták a DMTK-át.** **Káldy Zsigmond**, a DMTK intézője feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Debreceni Máv. Testgyakorlók körének a Diószegi-úti pályán levő öltözőjéből több tornanadrágot, dzsejt, ismeretlen tettesek elloptak. A nehéz viszonyokkal küzdő sportegyesületnek érzékeny kárt okozott a betörés. A rendőrség erőlesen nyomozza a tetteseket. A kár 50 ezer korona.

— **Csometekort a Nyulason.** A katonaság megcsökkent létszámára való tekintettel anyulási gyakorlótér nagy részét ismét a város rendelkezésére bocsájtották. A tanács dr. **Tatay Zoltán** tanácsnok javaslatára elhatározta, hogy gyümölcsfacsemete kertet fog a Nyulason létesíteni.

— **Az Ébredő Magyarok Egyesülete** nagyszombaton, folyó hó 26-án gyűlést nem tart. A legközelebbi gyűlés április 2-án lesz.

— **Move közlemény.** A Move női csoportjának április elsején megnyíló **csipkeverő és rece** (filé) tanfolyamára még néhány jelentkezőt elfogadunk titkári hivatalunkban (Sas-u. 4. II. 2.). Tandíj a hat heti tanfolyamra 200 K. Titkárnő.

— **Százezer koronát adott** a budapesti Jókai-szobor javára **Déry Frigyes**, a Bécsben élő magyar műgyűjtő, aki Debrecen kulturális viszonyai iránt is oly nagy érdeklődést tanúsít s értük oly szép áldozatokat hozott.

— **Szabolcska nagy beteg.** Temesvár országos nevű papköltyjét, a volt debreceni diákok néhány napja Kolozsvárra szállították az egyetemi klinikára. Állapota válságosra fordult.

— **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** A jog és pénzügyi bizottság ma délután Dr. **Varha Elemér** t. b. főjegyzőtanácsnok elnöke alatt ülést tartott. A tárgysorozat első pontja, az árverési csarnok felállítása tárgyában teendő előterjesztés, mivel még nincs kellőleg elő készítve — elmaradt.

A nyomdávállalat állandó alkalmazottjainak azon kérelmét, hogy nyugdíjuk kiszámításánál a háborússegélyt is vegyék figyelembe, illetőleg számítsák be, nem teljesítik úgy, amint kérték, hanem úgy tekintik őket mintha a 8 állandó alkalmazott közül az üzletvezető a VIII. a könyvvezető a IX. fizetési osztály I. c. osztályvezető XI. fizetési osztály, a többiek a XI. fizetési osztály III. osztályába tartoznának s ezek után számítják s nyugdíjukat.

A kéményseprési díjak újabb megállapítási tárgyában úgy döntött a bizottság, hogy javasolja a közgyűlésnek a kéményseprési díjaknak 1921. január 1-től március 31-ig visszamenőleg 100 százalékkal való felemelését. A változó gazdasági helyzetre való tekintettel azonban szabadkezet biztosít a közgyűlésnek, azért ez a megállapítás csak ideiglenes, egyúttal a kéményseprési kerületek arányosabb beosztására vonatkozólag az előkészületeket megteszik.

Foglalkozott a bizottság a zenedei mozgalom utolsó epilógusával. Ugyanis **Veszprém** Andor zenedei titkár régebben felfüggesztették állásától. **Veszprém** kérte ennek dacára szept. 30-tól májusig terjedő időre fizetésének kiutalását, amit a tanács annak idején elutasított. Fellebbezés folytán az ügy a főispán, belügyminiszter, majd a közigazgatási bíróság elé került, amely a jog és pénzügyi bizottsághoz utalta át a fellebbezést.

A bizottság olyan irányban tesz előterjesztést a közgyűlésnek, hogy a fellebbezést utasítsa el s hagyja jóvá a tanács határozatát. Több kisebb jelentőségű ügyet tárgyalt ezután a bizottság.

— **Főgondnoki beiktatás.** **Balogh Jenő** volt igazságügyi minisztert április 20-án iktatták be Pápán a dunántúli református egyházkerület főgondnoki székébe. Az új főgondnok is azon református előkelőségek közé tartozik, akik elítélik a Baltazár-társaság irányát.

— **Hajdunánás közjegyzői székhely.** Több új közjegyzőség szervezését határozta el az igazságügyi kormány. Ezek közül egy Hajdunánáson fog felállítani. A kinevezés rövid idő alatt megtörténik.

— **Géresi Kálmán emlékezete.** A Csokonai-kör megrégen elhunyt nagyszerű elnöke emlékeztetének szentelte szertán délután tartott ünnepi ülést. Nem nagyszámú, de előkelő, jórészt hölgyekből álló közönség gyűlt a vármegyeház dísztermébe, hogy meghalassa dr. **Pap Károly** egyetemi tanárnak, a kör alelnökének magas színvonalu emlékeztetését. **Ady Lajos** mint pedagógust méltatta **Géresit**, a kitűnő tanárt, **Kardos Albert** pedig az elhunytak a Csokonai körhöz való benső viszonyát rajzolta meg. Az ülést a városi dalegylet precíz éneke tette színesebbé. Bevezetésül Csokonai „Reményhez”, végül a „Tihanyi echóhoz” írt dalait adta elő finoman, a töle megszokott precizitással.

— **Honthy Hanna**, akinek a debreceni Csokonai színházban való szerepléséhez annyi forró siker emléke fűződik, Budapestre a Revüszínházban játszik s minden este sok tapsot arat.

Antantmisszió Zalában

Szombathely, márc. 24. (A Nemz. St. t. j.) Április 25-én antantmisszió érkezik Zalamegyébe, hogy közölje a végleges határt Magyarország és Jugoszlávia között.

Most angol mérnökök időznek a Muraközben, akik ott olaj után furásokat eszközölnének. Az angolok nagy csodálkozással hallgatták, hogy a Muraköz nem Magyarországhoz tartozik, hanem az angol hivatalos térképeken, amelyen Muraköz Csonkamagyarországban van feltüntetve.

— **Uj iparengedélyek.** A városi tanács esütörtök ülésében a következőknek adott iparengedélyt: **Kusnyák Jánosnak** asztalos műhelyre 300 K, **Debreconi Juliának** női szabó műhelyre 200 K, id. **Fuchs Jánosnak** asztalos műhelyre 300 K, az **Ébredő Magyarok Egyesületének** saját tagjai részére élelmi, ruházati és közszükségleti cikkekre 100 K, **Puskás Zsigmondnak** terménykereskedésre 1000 K, **Kapros Eszternek** női kalap üzletre 200 K, **Fülöp Bélának** fűszer- és csemegekereskedésre 2000 K, **özv. Nagy Sándornak** kávémérsére 200 K, **Kelemen Sándornak** levestészta készítésére és árusítására 100 K, **Dudinszky Margitnak** női kalapüzletre 200 K, **Klein Bélának** rőfös üzletre 1000 K, **Gömöri Menyhértnek** pinceszőlőre 2000 K, **Nagy Lajosnak** berkocsi iparra 500 K, **Mérő Jánosnak** kalapos műhelyre 500 K, **Deutsch Ignácnak** szabó műhelyre 500 K, **Reinbold Miklós és Társainak** bankbizományi üzletre 4000 K, **Szabó Lajosnak** sertéskereskedésre 100 K, **Nagy Gyulának** géplakatos műhelyre 200 K, **Török Sándornak** bádagos műhelyre 300 K, **Molnár Oszkárnak** és **Orbán Károlynak** lakatos műhelyre 500, illetve 300 K városi illeték lefizetése ellenében.

— **A Lovaregylet és a város.** Tudvalevő, hogy a debreceni Lovaregylet igazgatóságában a várossal kötött szerződés szerint a mindenkori polgármester képviseli a város közönségének érdekeit. A Lovaregylet beadvánnyal fordult a városhoz, hogy a polgármester nagy elfoglaltságára való tekintettel a tanács valamelyik más tagját bizza meg az igazgatóságban való képviselődéssel. A tanács **Csóta Sámuel** főjegyző-helyettes polgármestert küldte ki a Lovaregylet igazgatóságába.

— **Move közlemény.** Ertesítjük tagjainkat, hogy az újonnan érkezett női és férfi szöveteket mélyen leszállított árban árusítjuk ki. Továbbá a húsvéti ünnepekre likörök, rumok, cognacok és egyéb cikkeinkhez a piaci árnál sokkal olcsóbban állunk rendelkezésre Csapó-utca 4 szám alatti helyiségünkben.

— **Biró Jenőné iparengedélye.** A tanács tegnapi ülésén foglalkozott **Biró Jenőné** iparengedély iránti kérelmével, s annak hangoztatása mellett, hogy a **köztisztviselő neje csak női hivatásának megfelelő ipar üzésére kaphat hatósági engedélyt**, **Tóth Emil** dr. tanácsnok ellenkező javaslata dacára is elutasította őt kérelmével. Jellemzésül közöljük, hogy **Biró Jenőné** olaj, bőr, szesz, fa, építési anyagok és termények adás-vételére kért iparengedélyt.

— **Nagyobbzabású méhésztelep Debrecenben.** **Króthwill Károly** tábornok, katonai körletparancsnok elnöke alatt nagyobbarányu méhészeti társaság van alakulóban **Hortobágyi Méhészeti Társulat** név alatt. A részvénytársaság 220 ezer korona alaptőkével indul az elhanyagolt méhészet fellendítésére és részvényjegyzésre hívta föl a városi tanácsot. Egyben kérte, hogy addig is, míg az építkezések lehetővé válnak, engedje át a tanács a Csemeterkerten lévő méhészeti telepet, minek fejében a Társulat díjtalanul kezelné a városi méhészeket. A tanács teljesítette a méhészeti Társulat kérelmét és 15 ezer korona értékű részvényjegyzését határozta el.

— **Felülfizetések a postásbálon.** A postaltisztek bálján felülfizettek még dr. **Szabó Domokos** igazgató, **Lengyel Sándor** pt. tanácsos, **Kovács Andor** főfelügyelő és **Fehér Alfréd** felügyelő 50-50 koronát, amiért a rendezőség ezuton is köszönetet mond.

— **A szükségglakások vize.** A város mérnöki hivatala a szükségglakások vízvezetékének rendbehozására 15,000 korona engedélyezését kérte a tanácstól. Az összeget folyósították.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER
CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

8 NAP ALATT Hrabéczy Zoltán és Társa Széchenyi-u. 42.
Békebeli munkát kap, ha galériájá, és felső ruháját az UJONNAN BERENDEZETT helmfestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógárába küldi ■ TELEFON 323. ■

Ágytoll tisztítást fertőtleníttve elvállalunk.

— A Magyar Köstisviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei. Vásárló közönségünk figyelmébe ajánljuk, hogy Vár-utca 1. sz. alatti árudánkban húsvéti illatszereket, vegyes ízt, datolyát, szappanokat, cukrot (sárga kristályt, fehér kristályt, kókát) és mindennemű fűszer árukat osztunk. Egyken közzük, hogy a pénzügyi palotában levő pinchehelyiségünkben (soutarsin) a kedvezményes ellátási jegy vagy tagsági igazolvány felmutatása ellenében húsvéti ünnepekre mérsékelt áron bort osztunk tagjainknak.

— Virágok öntözők részére 2 koronától Paczeltnél.

— A Margit-fürdő modern hidegvizgyógyintézte április közepén nyílik meg. A gőzfürdő összes termei Nagypéntektől kezdve nyitva vannak.

— Nagy táncestély lesz húsvét első és másodnapján a Royal szálló dísztermében. — Kezdeté d. u. 5 órákor. Belépődíj 15 kor. és a vigalmi adó.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Szombaton, március 26-án C) (40) bérletben. Az utolsó csók. Dráma.

Vasárnap, március 27-én este. A falu rossza. Népszínmű 3 felvonásban.

Vasárnap, március 27-én délután 3 órákor mérsékelt helyárakkal: Mánás Miska. Operett 3 felv.

Hétfőn, március 28-án este bérletszűnetben: A kékszakái herceg. Vigopéra 4 felvonás.

Hétfőn, március 28-án délután 3 órákor mérsékelt helyárakkal: A csikós. Népszínmű.

Keddén, március 29-én bérletszűnetben: Premióra. A mi falunk. Népszínmű 3 felvonás.

Szerdán, március 30-án bérletszűnet: Ugyanaz. Csütörtökön, márc. 31-én bérletszűnet: Ugyanaz.

Pénteken, apr. 1-én B) (40) bérletben: Az utolsó csók. Dráma.

Szombaton, apr. 2-án C) (41) bérletben: A mi falunk. Népszínmű.

Ma Nagypénteken a mozgószínházakban nincs előadás.

XA-XA negyedik befejező rész szombaton az Urániában.

Judas fia. Fantasztikus filmregény 6 felvonásban szombaton az Arany bika moziban.

Mark Twain világhírű Koldus és Királyfi című regényét mutatja be ma az Apolló.

Hirdetéseket

húsvéti ünnepi számunkba
Szombat délelőtt 10 óráig
fogad el a „HAJDUFÖLD” kiadóhivatala (Piac-utca 59.)

Nyíltér.*
NYILATKOZAT

A Zónabélyeg hamisítványokkal kapcsolatban egyes lapok különösen a Debreczeni Független Újság nevemet oly beállításban közli, mintha a forgalomban levő Zónabélyeg hamisítványok, melyeket egy Risoli nevű egyénnél talált a rendőrség, tőllem valók volnának, tehát teljesen fordított beállítást közöl. Ennek fogva felkérem úgy barátaimat, üzletfeleimet, mint jóismerőseimet, hogy az e fajta alaptalan rágalmozásoknak hitelt ne adjanak, annál is inkább, mert ez ügyben a rendőrségi nyomozás még folyamatban van, tehát az ilyen rosszakaratu konkurens érzelmekből fakadó tendenciózus hírekből való véleménynyilvánítás előre való elítélés volna.

Biztos tudatában vagyok annak, hogy ez ügy befejezésénél tisztán fogok kikerülni.

Egyben felhívom t. bélyeggyűjtő vásárlóimat, hogy ezután is forduljanak bizalommal hozzánk, ahol mindenben a legnagyobb pontossággal és figyelemmel lesznek kiszolgálva. Nálam, mint ahogy eddig, úgy ezután sem lesznek rossz hamisítványokkal megkárosítva.

Antaly Gyula.
* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A tőzsde

Magyar korona 2.15.

Budapest, március 24. (Nemz. St. t. jel.)
A mai nap folyamán a következő árfolyamokat jegyezték: Napoleon 780—820, dollár 265—78 francia frank 2000—2100, lengyel marka 042—44, német marka 445—456, lira 1170—45, osztrák korona 0.43—0.48, rubel 123—135, lei 351—378, szokol 363—400, svájci frank 45—47, dinár 740—800.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüztöt legeslegdrágábban vesz Simon György DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

SPORT.

DEAC—DKASE. Nagypénteken délután a DKASE és DEAC tréningmérkőzést tart az ügetőteri pályán.

A DEAC új intézője. Torma Kálmán, a DEAC eddigi intézője lemondott. Utódja Cs. Nagy Béla joghallgató lett.

A fegyelmi bizottság ülése. A kerület fegyelmi bizottsága tegnap este ülést tartott dr. Dávid Géza elnökele alatt. Szolárszky László DVSC játékosát a DVSC—DMTK mérkőzésen elkövetett durvaságaiért dorgálásra

Apró hirdetések.

LAPKIHORDÓ
felvételik fixfizetéssel a Hajdúföld kiadóhivatalában. Jelenkezni lehet a hivatalos órák alatt.

Kereskedelmi
végzett kisasszonyt keresek egyelőre délutánokra Márton Kálmán Piac 44.

Bélyeggyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Egy
jókarban levő használt számkahajós női varrógép eladó Borz-utca 28

Koros Sándor
férfi-szabó üzletében Piac-u. 66.
Saját készítésű elegáns férfi bléznyökh kaphatók.

Aranyat
mindenféle ezüztöt, briliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2 szám. I. emelet.

Nóvay és Altmann
szűsők, Piac 42. Pannónia étel. Bármilyen szakmába való munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Forgács István
művészi
Bádogos-u.

Társat
keresek 30 ezer koronával vendéglő és szálloda megnagyobbításához. Vidékiek elszállítására 12 szoba 60 drb lóra istálló előállításához. nagy jövedelmet, uri megalhtést biztosít, a pénz magában az ingatlanba biztosítva. Cim a kiadóban.

Hirkancsok
felvétetnek fix fizetéssel és jutálékkal a kiadóhivatalunkban
80 kg.
finom akácmez eladó — Nagy Andras Verböczi-ut P üspökladány.

itólte. A Sass—Fehér ügyben a szerencsétlenül járt Sass kihallgatása után dönt a fegyelmi bizottság.

Bíróküldés. A húsvéti mérkőzésekre a bíróküldő bizottság a következő bírókat küldte ki:

Dídszegi-uti pálya. Mindkét nap a 2 órákor kezdődő mérkőzéseket vezeti Pauló István, a 4 órásokat Balogh Imre.

Ügető-teri pálya. Vasárnap Simon Imre, hétfőn Brodi Miklós.

Keresztury a KASE-ban. Az intéző bizottság tegnap esti ülésén helyt adott a KASE kérelmének, így Keresztury már vasárnap játszhat a KASE színeiben. Keresztury ugyanis április 3-ig el volt tiltva a játéktól. Ugyanazak játszhat Szabó Géza, a Nyomdászok volt kiváló kapusa is a KASE-ban, így a Kase megerősödve veszi fel vasárnap a fővárosi VII. ker. SE-el a küzdelmet.

NYAKKENDŐIT
legszébben
CSAK
Péterfia utca 53.
szám alatt
ÁLAKITJÁK ÁT!
ÖTV. TÓTH KÁLMÁN FÉRSZEMÉSZ

NAGY kalap vásár

mélyen leszállított olcsó árak
HERMANN
Nándor és Társa
fehérenmű, kalap és úridivat üzletében Piac-u. 10.
Bikával szemben.

KEZELŐ ALKALOM házvétételekre!

Keresztény-utca 80. szám alatti ház kitűnően jövedelmező sütődével, vendéglő és kovácsműhellyel, nagy kerttel eladó.
Rother-utca 2. számú ház azonnali átvehető vendéglővel, 5 rendbeli lakással 400 01 telekkel eladó.
Elköltözés miatt minden elfogadható árrért
Értekezhetni dr. Debreczeni Barna ügyvédnél a Debreczeni első takarékpénztár ügyvézi hivatalánál Piac-utca 22—24. sz. I. emelet.

Húsvétivásár a Hangyánál.

Minden 100 koronán felüli bevásárlásnál a Rózsa és Csapó-utcai fiók 5 százalékot visszatérít.

Szülő-(ajtó) Kötözőpamut

elsőrendű minőségben állandóan kapható:
lfj. Stern Bernát és Társai
cégnél Budapest, VI. Ó-utca 6. szám.

Eladó

2 drb fiatal kanca, elsőrendű igásló, jó teljes lószerszámmal, igás szekér, szép sárga féderes könynyű futókocsival a Hitel-szövetkezetenél P.-Ladány.

Festők, mázolóok és asztalos urak figyelmébe!

Ajánlom kiváló minőségű, lenolaj kencémet (firnisz), valódi koronás cinkveiss, valódi Marx-féle lakkok, kiváló finom brunolin, padló lakkokat legolcsóbb napi árban. — Karbolinium ismét kapható. Az áruk minőségéről sziveskedjenek :: személyesen meggyőződni. ::

Stern festékkereskedése Piac-u. 10. (A Bikával szemben) Telefon 8-56. Telefon 8-56.

Maga hamis Benedikt Jenő
fogért, aranyért, briliánsért a legmagasabb napi árat kaphatja
ujonnan berendezett aranyműves és ékszerész üzletében Piac 72.